

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie greco-catolică
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie pastorală în comunitățile ecleziale Diplomă de master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KMR0086 – Parohia						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. pr. dr. BLEIZIFFER William						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. pr. dr. BLEIZIFFER William						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					45
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual	96				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prelegeri și exemplificări conforme temelor propuse; Posibilitatea cursanților de a interveni și de a clarifica aspecte de interes pentru cursant; curs interactiv.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Temele de seminar sunt propuse atât de către student, cât și de către cadrul didactic, alegerea finală fiind rezultatul consultării și al acordului comun acord între student și cadrul didactic; Se stabilește planul de lucru și dimensiunea dezvoltării acestuia; Discutarea bibliografiei orientative necesară pentru elaborarea lucrării și stabilirea unor noi direcții bibliografice de studiu; Lucrarea scrisă se prezintă spre verificare, analiză, corectare, susținere și notare.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Temele despre parohie dezvoltate la curs sunt necesare pentru completarea cunoștințelor dobândite la nivel de licență și pentru dobândirea deprinderilor de abordare a situațiilor practice. Parohia are ca protagoniști persoane cu exigențe și probleme diferite de viață la care trebuie să li se poată da răspunsul potrivit; mai este și instituție cu probleme și integrare socială în situații specifice trebuind să reacționeze – prin personalul care o reprezintă – la provocările, colaborarea cu lumea sau apărarea unor drepturi amenințate de societatea contemporană. Pentru toate acestea – și spectrul poate fi lărgit, absolvenții de master trebuie să fie pregătiți a le aborda cu profesionalism și maturitate.
Competențe transversale	Personalul structurilor parohiale poate să fie și neclerical, pentru anumite funcții; frecventarea cursurilor și de către persoane ne-clerici are menirea de a-i familiariza pe aceștia în cunoașterea, asumarea și rezolvarea problemelor colaterale misiunii stricte a preotului. Cunoașterea structurilor instituționale și relațiilor cu altele similare pare a fi foarte necesară în prezent.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Văzută ca și celula de bază a configurației ierarhice din Biserică, parohia se bucură de o atenție deosebită în cadrul studiului teologiei. Parte a teologiei pastorale, cursul are repercusiuni concrete și imediate asupra vieții de zi cu zi a celor care peste puțin timp vor fi preoți. Cursul se dorește așadar a fi unul cu multe valențe practice, și dorește în primul rând să pună în evidență acțiunile juridice pe care un preot este chemat să le realizeze în acțiunea pastorală.</p> <p>După prezentarea unor aspecte istorice și funcționale ale parohiei, se va trece la trasarea limitelor de competență ale parohului, apoi la definirea parohiei, cu toate prerogativele pe care aceasta le ridică: comunitate juridică, ierarhică, stabilă, dar și titulară de drepturi și obligații. În cadrul acesteia, ca și colaboratori ai parohului, un loc privilegiat îl ocupă diversele consilii parohiale, care sub atentul control al parohului, vor presta acestuia ajutorul necesar în buna desfășurare a activității parohiale.</p> <p>A doua parte a cursului, mai practică, va evidenția și clarifica modul concret de ținere a evidențelor parohiale (cheltuieli, corespondență, <i>liber missarum</i>, arhivă, registre botezimate și de căsătorie, etc.), dar și a dificultăților inerente societății contemporane semnalate de documentele magisteriale.</p> <p>Ultima parte a cursului va face referință la documentele magisteriale recente care tratează despre paroh, dar și la documentele propriei Biserici <i>sui iuris</i>.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Familiarizarea cu problematica specifică a parohiei ca unitate de cult și persoană juridică integrată în societatea contemporană.</p> <p>Cunoașterea competențelor personalului de cult, a organizării la diferite nivele a instituției, organizarea internă și corelarea activității parohiei cu structurile la nivel superior: protopopiat, vicariat, episcopie și cu persoanele care reprezintă aceste structuri superioare.</p> <p>Formarea preotului pentru împlinirea atribuțiilor sacerdotale și pentru a da răspunsul la provocările lumii de azi.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
CURS 1. Prezentare generală a cursului: condiții; competențe; obiective;	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 2. Parohia, aspecte istorice, funcțional-pastorale. Legislație conciliară. Motivații teologice.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 3 Funcțiile bisericești. Parohul: numire, luare în posesie a parohiei. Amovibilitas/inamovibilitas.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 4. Puterea de conducere. (potestas regiminis/provissio canonica) Drepturile și obligațiile parohului. (1)	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 5. Puterea de conducere. (potestas regiminis/provissio canonica) Drepturile și obligațiile parohului. (2)	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 6. Parohul – încetarea oficiului, îndepărtarea și transferul acestora.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 7. Parohia: subiect de acțiune și de drept. Parohia: drepturi și obligații. (1)	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 8. Parohia: subiect de acțiune și de drept. Parohia: drepturi și obligații. (2)	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 9. Comunitatea bisericească, organizare, conscriere, adunarea parohială. Consilii parohiale: coresponsabilitate și sinodalitate.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 10. Bunurile temporare ale Bisericii, dobândirea și administrarea acestora. Despre contracte și înstrăinări. Despre dorințele pioase și fundațiile de pietate.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 11. Registrele parohiale. Corespondența oficială, arhiva.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 12. Administrarea financiară a parohiei	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
Curs 13. Laici cu responsabilități în serviciul bisericesc.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 14. Concluzii: parohia mileniului 3; perspective.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore

Bibliografie:

* * * Codul Canoanelor Bisericilor Orientale, pro manuscripto. Text paralel latin-român, traducere și editare Pr. Drd. Iuliu Vasile Muntean, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.

* * * BIBLIA sau Sfânta Scriptură

* * * Catehismul Bisericii Catolice, Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, 1993.

* * * CODUL CANOANELOR BISERICILOR ORIENTALE, Pro manuscripto, text paralel latin-român, Presa universitară clujeană, Cluj, 2001.

* * * Conciliul Vatican II, Constituții, decrete, declarații, Ediție revizuită, Arh.Rom.-Cat. București, 2000.

Brânzeu Nicolae, Hodogetica, Editura autorului, Lugoj, 1930.

* * * Institutul Teologic Romano-Catolic, Codul de Drept Canonic, Traducere în limba română (pro manuscripto), Tipografia “Presa Bună”, Iași, 1995.

BIȘOC Alois, *Parohia – comunitate de credință și caritate*, Editura Presa Bună, Iași, 1999.*

BLEIZIFFER A. William, „Parohia. O perspectivă canonică”, în Alin Tat (editor), *Teologie și preoție în secolul XXI*, Editura Napoca Star, 2010, pp. 138-174.

FLOCA, I., N., - Joantă, S., *Administrație bisericească, parohială și legislație bisericească*, Editura

Universității „Lucian Blaga”, Sibiu 2002.

GENT, I., Administrația bisericească, Tipografia „Nagyvárad”, Oradea Mare 1912.

TIA Teofil, *Elemente de pastorală misionară pentru o societate post-ideologică*, Ed. Reîntregirea, Alba 2003

ZULEHNER Paul M., *Teologia pastorală*, Queriniana, Brescia, 1992

Bibliografia opțională:

BIȘOC Alois, *Introducere în teologia pastorală*, Sapienția, Iași, 2002.*

BLEIZIFFER A. William, *Formarea pastorală și liturgică a preoților greco-catolici în lumina CCEO. Studiu liturgico-canonice*, în Acta Blasiensia I, Coordonatele preoției greco-catolice – istorie și actualitate, Editura Buna-Vestire, Blaj, 2002

BUGA Ion, *Pastorală, Calea preotului*, Ed. Sf. Gheorghe-Vechi, 1999.*

DOM COLUMBA Marmion, Hristos, Idealul preotului, Casa de editura Viața creștină, Cluj Napoca, 2004.

FLOCA Ioan – JOANTĂ Sorin, *Administrație Bisericească parohială și legislație*, ediția II, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu, 2002.*

FLOCA, Ioan, *Drept Canonic Ortodox, legislație și administrație bisericească, vol. I-II*, Ed. Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1990.

FLUERAȘ Nicoale, *Uzul sacramentelor*, Beiuș, 1932.

IACINTI Giacomo, Il Consilio Presbiterale, Edizioni Dehoniane Bologna, 1996.

MARCU Marcu, *Teologie pastorală*, voll. I-II, Tipografia Seminarului Arhiepiscopiei, 1906.

MITROFAN Ioan, *Preoți pentru mileniul trei*, Editura Arhiepiscopiei „Buna Vestire”, Blaj, 2001.*

POPA Eugen, *Drepturile parohilor*, (retipărire din Cultura creștină) Tipografia Seminarului, Blaj, 1944.

TIA Teofil, *Elemente de pastorală misionară pentru o societate post-ideologică*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.

TIMIADIS Emilianos, *Preot, Parohie, Înnoire*, Editura Sofia, București, 2001.**

Din colecția Magistero, texte magisteriale (traduse sau nu)

Pastores dabō vobis (trad.)*

Preotul, învățător al cuvântului, ministru al sacramentelor și păstor la comunității pentru cel de-al treilea mileniu creștin (trad.)*

Preotul, păstor și călăuză a comunității parohiale (trad.)*

NB. În funcție de eventuale apariții, Bibliografia va fi completată pe durata desfășurării cursului.

8.2 Seminar / laborator

S. 1.- Parohia – schiță monografică, temă unică cu
Referire la o parohie anume

Metode de predare

Comunicare tema
de seminar și
planul de
dezvoltare

Observații

Se elaborează lucrare
scrisă cu conținut și
structură prestabilită; se
verifică, susține și se
notează pentru nota finală

Bibliografie suplimentară:

Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:

Comentariu de Drept Canonic; articole de administrație bisericească și parohială. Cursul poate fi consultat în bibliotecă, și conține în linii mari materiale pentru toate temele tratate, în format fotocopie.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul urmărește dobândirea cunoștințelor necesare pentru integrarea organică în misiunea sacerdotală sau servicii publice complementare din domeniu sau sectoare înrudite.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Verific.cunoşt. asimilate şi	Examen oral sau grilă	60% din nota finală
	posibilit. de expunere		
10.5 Seminar/laborator	Conţinut şi prezentare cf. metodologiei a lucrării	Verificare, susţinere, corect. şi evaluarea finală	30% din nota finală
10.6 Standard minim de performanţă 5 puncte: 1 p din oficiu, 4 p cumulat examen + seminar.			

Data completării
28.04.2023

Semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr. pr. habil. William Bleiziffer

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
29.04.2023

Semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. pr. Anton RUS